

1323/12.00.00/2024

Valmistelija / Beredare: Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo, tommi.eranpalo(at)sipoo.fi; Opetuspäällikkö / Undervisningschef Riikka Strandström, riikka.strandstrom(at)sipoo.fi

Bakgrund

Utbildningssektorn har i arbetet med planeringen av servicenätet (bilaga 1) lyft fram behovet av att koncentrera det svenskspråkiga skolnätet.

Förslaget har motiverats ingående. Planering, underhåll och utveckling av skolnätet och undervisningen styrs främst av lagen om grundläggande utbildning. Relevanta bestämmelser omfattar 4 § om ordnande av undervisning på båda inhemska språken, 6 § om bestämmande av elevernas skolplats enligt närskoleprincipen, 10 § om undervisningsspråket och 15 § om läroplanen. Dessa bestämmelser utgör grunden för de överväganden som ligger till grund för förslaget.

Utbildningssektorn har utarbetat en modell för att utvärdera skolornas verksamhetsförutsättningar (Fungerande skola -modellen, bilaga 2). Enligt utvärderingen innebär det minskande elevantalet i Salpar skola att det blir mycket krävande för kommunen att ordna undervisning och stöd för lärande i enlighet med lagstiftningen, kommunens riktlinjer och kommunstrategin. Detta beror på det sjunkande elevantalet, sammansättningen av undervisningsgrupperna samt antalet lärare. Därutöver har välfärdsområdet svårt att ordna elevvårdstjänster för en så liten enhet.

Befolkningsstrukturen inom Salpar skolas elevupptagnings- område har ändrats avsevärt under de senaste tio åren. Av de svenskspråkiga barn som är födda 2018–2024 och nu är i grundskoleåldern är det endast 14 som bor inom området. Största delen av skolans nuvarande elever är elever som har ansökt om en sekundär skolplats, och över hälften av eleverna kommer från finskspråkiga familjer. Elevunderlaget stöder därmed inte ordnandet av svenskspråkig undervisning på området i framtiden.

Det framtida elevantalet i skolan påverkas även av kommunens långsiktiga planering av markanvändning och planläggning. I skolans närområde planeras inga nybyggen som skulle stärka elevunderlaget. Enligt kommunens befolkningsprognos fram till 2040 beräknas invånarantalet öka främst i Söderkulla i södra Sibbo, medan det i övriga delar av södra Sibbo väntas förbli oförändrat eller minska. Elevprognoser baserade både på nativitet och inflyttning har använts i bedömningen av utvecklingen av elevantal i skolorna.

Helhetsbedömningen av servicenätplaneringen stöder även ett beslut om att lägga ned Salpar skola. Nedläggning av Salpar skola möjliggör försäljning eller rivning av fastigheten samt försäljning av tomten (bilaga 3).

Bedömningen av konsekvenser för barn beaktas vid alla beslut och åtgärder som berör dem. Bedömningen omfattar hur barnets rättigheter tillgodoses samt vilka positiva eller negativa effekter som besluten kan medföra (bilaga 4, bilaga 5, bilaga 6).

Utbildningssektorn har genomfört en förhandsbedömning av konsekvenserna för barn inför beslutet om nedläggning av Salpar skola.

Tidigare behandling

23.05.2024 § 31 Svenska utbildningssektionen

- Uppdatering av elevupptagningsområdena för de svenskspråkiga skolorna i södra Sibbo

09.09.2024 § 239 Kommunstyrelsen

- Uppdatering av elevupptagningsområdena för de svenskspråkiga skolorna i södra Sibbo

14.01.2025 § 5 Svenska utbildningssektionen

- Svenska utbildningssektionens utlåtande om nedläggning av Salpar skola

22.01.2025 § 11 Bildningsutskottet

- Nedläggning av Salpar skola

03.02.2025 § 22 Kommunstyrelsen

- Nedläggning av Salpar skola

10.02.2025 § 14 Fullmäktige

- Nedläggning av Salpar skola

10.03.2025 § 78 Kommunstyrelsen

- Uppdatering av elevupptagningsområdena för de svenskspråkiga skolorna i södra Sibbo

09.04.2025 § 43 Bildningsutskottet

- Bildningsutskottets utlåtande till uppdatering av elevupptagningsområdena för de svenskspråkiga skolorna i södra Sibbo

18.11.2025 § 34 Utskottet för utbildning

- Tidsplanerna för nedläggningsprocessen av Salpar skola

Behandlingen av nedläggningen av skolan i beslutsorganen och vid andra tillfällen.

18.11.2025 Utskottet för utbildning

- Tidsplan och åtgärder

9.12.2025 Utlåtande från tekniska utskottet

- Utlåtande gällande användningsplanen för skolfastigheten efter nedläggningen av skolan

12/2025 Bedömning av barnkonsekvenser

- Utnyttjande av tidigare förhandsbedömning och kommuninvånarenkät

17.12.2025 Hörandetillfälle för personalen i Salpar

15.1.2026 Hörandetillfälle för kommuninvånarna i Salpar

29.1.2026 Svenska utbildningssektionen

- Nedläggning av Salpar skola

24.2.2026 Utlåtande begärs av ungdomsfullmäktige i februari, före mötet för Utskottet för utbildning

24.2.2026 Utskottet för utbildning

- Nedläggning av Salpar skola

9.3.2026 Kommunstyrelsen

- Nedläggning av Salpar skola

16.3.2026 Fullmäktige

- Nedläggning av Salpar skola

Nuläget

Nedläggningen av Salpar skola medför inte behov av att bilda nya undervisningsgrupper vid Söderkulla skola eller Boxby skola. Efter omplaceringen av eleverna från Salpar skola beräknas undervisningsgruppernas storlek i dessa skolor öka endast marginellt. Gruppstorlekarna skulle därmed fortsatt ligga i nivå med undervisningsgrupperna i kommunens övriga skolor.

Om undervisningen fortsättningsvis skulle ordnas vid Salpar skola, skulle detta leda till en fortsatt ojämnr fördelning av resurser i förhållande till det låga elevantalet. En sådan lösning skulle inte uppfylla principen om likvärdig behandling av kommunens invånare.

Svenska utbildningssektionen har gett ett utlåtande på sitt sammanträde 29.1.2026 § 5 (bilaga 8).

I enlighet med Sibbo kommuns förvaltningsstadga 28 § 6 mom. 8 punkten beslutar utskottet för utbildning om inledande eller upphörande av verksamhet eller permanent ändring av verksamhetsplats förutsatt att beslutet inte leder till betydande ändringar i servicenätet för verksamheten som lyder under utskottet eller i organisationens struktur som fastställts i förvaltningsstadgan. I ovannämnda fall behandlas ärendet av kommunstyrelsen på förslag av utskottet. Kommunstyrelsen beslutar vid behov om förslaget ska föras till fullmäktige.

=====

Tausta

Koulutuksen toimiala on palveluverkon suunnittelutyössä (liite 1) nostanut esille tarpeen keskittää ruotsinkielistä kouluverkkoa.

Esitystä on perusteltu kattavasti. Pääasiassa perusopetuslaki ohjaa kouluverkon ja opetuksen suunnittelua, ylläpitoa ja kehittämistä. Tässä asiassa olennaisia pykäläitä ovat perusopetuslain 4 § velvollisuus järjestää perusopetusta ja esiopetusta, 6 § oppilaan koulupaikan määräytyminen, 10 § opetuskieli ja 15 § opetussuunnitelma. Nämä pykälät muodostavat pohjan esityksen pohjana oleville harkinnoille.

Koulutuksen toimiala on laatinut uuden mallin koulujen toimintaedellytysten arvioimiseksi (liite 2 Toimiva koulu). Arvioinnin mukaan Salpar skolan vähenevän oppilasmäärän myötä kunnan on erittäin haasteellista järjestää opetusta ja oppimisen tukea lainsäädännön, kunnan linjausten ja kuntastrategian mukaisesti. Tämä johtuu vähenevästä oppilasmäärästä, opetusryhmien kokoonpanosta ja opettajien määrästä. Tämän lisäksi hyvinvointialueen on vaikea järjestää oppilashuollon palveluita näin pienelle yksikölle.

Väestörakenne Salpar skolan oppilaaksiottoalueella on muuttunut merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Alueella asuu ainoastaan 14 ruotsinkielistä lasta, jotka ovat syntyneet vuosina 2018–2024 ja ovat nyt peruskouluiässä. Suurin osa koulun nykyisistä oppilaista on hakenut toissijaista koulupaikkaa, ja yli puolet näistä oppilaista tulee suomenkielisistä perheistä. Oppilas pohja ei siten tue ruotsinkielisen opetuksen järjestämistä alueella tulevaisuudessa.

Koulun tuleviin oppilasmääriin vaikuttaa myös kunnan pitkäjänteinen maankäyttö- ja kaavoitussuunnittelu. Koulun lähialueelle ei suunnitella oppilas pohjaa vahvistavaa uudisrakentamista. Kunnan väestöennusteen 2040 mukaan Etelä-Sipoon asukasluvun arvioidaan kasvavan lähinnä Söderkullassa, kun taas Etelä-Sipoon muilla alueilla asukasluvun odotetaan joko pysyvän muuttumattomana tai vähenevän. Koulujen oppilasmääräkehityksen arvioinnissa on käytetty oppilasennusteita, jotka pohjautuvat sekä syntyvyyteen että muuttoliikkeeseen.

Myös palveluverkkosuunnittelun kokonaisarviointi tukee päätöstä lakkauttaa Salpar skola. Salpar skolan lakkauttaminen mahdollistaa kiinteistön myynnin tai purkamisen sekä tontin myynnin (liite 3).

Lapsivaikutusten arviointi otetaan huomioon kaikissa lapsia koskevissa päätöksissä ja toimenpiteissä. Arvioinnissa huomioidaan lasten oikeuksien toteutuminen ja mitä myönteisiä tai kielteisiä vaikutuksia päätöksellä saattaa olla (liite 4, 5 ja 6).

Koulutuksen toimiala on tehnyt lapsivaikutusten ennakkoarvioinnin ennen päätöstä Salpar skolan lakkauttamisesta.

Aikaisempi käsittely

23.5.2024 § 31 Ruotsinkielinen koulutusjaosto

- Etelä-Sipoon ruotsinkielisten koulujen oppilaaksiottoalueiden päivittäminen

09.09.2024 § 239 Kunnanhallitus

- Etelä-Sipoon ruotsinkielisten koulujen oppilaaksiottoalueiden päivittäminen

14.01.2025 § 5 Ruotsinkielinen koulutusjaosto

- Ruotsinkielisen koulutusjaoston lausunto Salpar skolan lakkauttamisesta

22.01.2025 § 11 Sivistysvaliokunta

- Salpar skola, koulun lakkauttaminen

03.02.2025 § 22 Kunnanhallitus

- Salpar skola, koulun lakkauttaminen

10.02.2025 § 14 Valtuusto

- Salpar skola, koulun lakkauttaminen

10.03.2025 § 78 Kunnanhallitus

- Etelä-Sipoon ruotsinkielisten koulujen oppilaaksiottoalueiden päivittäminen

09.04.2025 § 43 Sivistysvaliokunta

- Sivistysvaliokunnan lausunto Etelä-Sipoon ruotsinkielisten koulujen oppilaaksiottoalueiden päivittämisestä

18.11.2025 § 34 Koulutusvaliokunta

- Salpar skolan lakkauttamisprosessin aikataulut

Koulun lakkauttamisen käsittely päättävissä elimissä ja muissa tilaisuuksissa.

18.11.2025 Koulutusvaliokunta

- Aikataulu ja toimenpiteet

9.12.2025 Teknisen valiokunnan lausunto

- Lausunto koulukiinteistön käyttösuunnitelmasta koulun lakkauttamisen jälkeen

12/2025 Lapsivaikutusten arviointi

- Hyödynnetään aikaisempia ennakoarviointeja ja kuntalaiskyselyitä.

17.12.2025 Salpar skolan henkilöstön kuulemistilaisuus

15.1.2026 Kuntalaisten kuulemistilaisuus Salpar skolassa

29.1.2026 Ruotsinkielinen koulutusjaosto

- Salpar skolan lakkautus

24.2.2026 Nuorisovaltuustolta pyydetään lausuntoa ennen koulutusvaliokunnan kokousta.

24.2.2026 Koulutusvaliokunta

- Salpar skolan lakkautus

9.3.2026 Kunnanhallitus

- Salpar skolan lakkautus

16.3.2026 Valtuusto

- Salpar skolan lakkautus

Nykytila

Salpar skolan lakkauttaminen ei aiheuta tarvetta uusille opetusryhmille Söderkulla skolassa tai Boxby skolassa. Arvion mukaan opetusryhmät kasvavat näissä kouluissa ainoastaan marginaalisesti Salpar skolan oppilaiden uudelleen sijoittamisen jälkeen. Ryhmäkoot olisivat siten yhä samalla tasolla kuin kunnan muissa kouluissa.

Jos opetusta järjestettäisiin jatkossakin Salpar skolassa, johtaisi tämä jatkuvaan epätasaiseen resurssijakoon suhteessa alhaiseen oppilasmäärään. Tällainen ratkaisu ei täytä yhdenvertaisuusperiaatetta, eikä kuntalaisia siten kohdella yhdenvertaisesti.

Ruotsinkielinen koulutusjaosto on antanut asiasta lausunnon kokouksessaan 29.1.2026 § 5 (liite 8).

Sipoon kunnan hallintosäännön 28 §:n 6 momentin 8 kohdan mukaisesti koulutusvaliokunta päättää toiminnan aloittamisesta tai lakkauttamisesta tai järjestämispaikan pysyvästä muuttamisesta, edellyttäen, että päätös ei aiheuta merkittävää muutosta valiokunnan alaisen toiminnan palveluverkkoon tai hallintosäännössä vahvistettuun organisaatorakenteeseen. Edellä mainituissa tapauksissa asian käsittelee valiokunnan esityksen pohjalta kunnanhallitus, joka tarvittaessa päättää esityksen tekemisestä valtuustolle.

Esittelijä / Föredragande Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Eränpalo Tommi

Ehdotus / Förslag

Utskottet för utbildning beslutar föreslå kommunstyrelsen och vidare fullmäktige att Salpar skola läggs ned vid slutet av läsåret 2025–2026, våren 2026. Från och med början av läsåret 2026–2027 anvisas de tidigare eleverna vid Salpar skola till sina nya närskolor, Söderkulla skola eller Boxby skola. Eleverna har, i enlighet med de gällande principerna för elevantagning till en sekundärskola, möjlighet att ansöka om en sekundär skolplats i en annan skola i kommunen om så önskas.

Paragrafen justeras omedelbart.

Koulutusvaliokunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Salpar skola lakkautetaan lukuvuoden 2025–2026 lopussa keväällä 2026. Lukuvuoden 2026–2027 alussa koulun oppilaat aloittavat heille osoitetuissa uusissa lähikouluissaan eli Söderkulla skolassa tai Boxby skolassa. Oppilailla on mahdollisuus hakea toissijaista koulupaikkaa toisesta kunnan koulusta.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Käsittely / Behandling Ordförande Caroline Högel-Starck gjorde följande motförslag:

Följande meningar stryks från beredningstexten "Syftet är att stärka långsiktig livskraft och kvalitet i de två kvarvarande byskolorna i södra Sibbo – Boxby skola och Gumbostrands skola – genom att lägga ned Salpar skola." och "För att trygga livskraften hos de två övriga byskolorna krävs även renoveringar och investeringar inom den närmaste framtiden."

Thomas Sundström och Hilla Honkanen understödde Caroline Högel-Starcks förslag.

Ordföranden konstaterade att motförslaget understöddes enhälligt.

Puheenjohtaja Caroline Högel-Starck teki seuraavan vastaehdotuksen:

Valmistelutekstistä poistetaan seuraavat lauseet "Tavoitteena on vahvistaa kahden Etelä-Sipooseen jäljelle jäävän kyläkoulun – Boxby skolan ja Gumbostrands skolan – elinvoimaisuutta lakkauttamalla Salpar skola." ja "Kahden muun kyläkoulun elinvoimaisuuden takaaminen vaatii myös remontteja ja investointeja lähitulevaisuudessa."

Thomas Sundström ja Hilla Honkanen kannattivat Caroline Högel-Starckin ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että vastaehdotusta kannatettiin yksimielisesti.

Päätös / Beslut

Utskottet för utbildning godkände föredragandes förslag med beaktande av ovan nämnda ändringar.

Paragrafen justerades omedelbart.

Koulutusvaliokunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen yllä mainitut muutokset huomioiden.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Liitteet / Bilagor

Bilaga Liite 1 - Utbildningssektorns servicenät

Bilaga Liite 2 - Fungerande skola_Toimiva koulu

Bilaga Liite 3 - Tekniska utskottets utlåtande till utskottet för utbildning gällande Salpar skolas fastighet / Teknisen valiokunnan lausunto koulutusvaliokunnalle koskien Salparin koulukiinteistöä

Bilaga Liite 4 - Bedömning av barnkonsekvenser och förhandsbedömning/Lapsivaikutusten arviointi ja ennakkoarviointi

Bilaga Liite 5 - Bedömning av konsekvenser för barn inom utbildningssektorn

Bilaga Liite 6 - Bedömning av konsekvenser för barn - Lapsivaikutusten arviointi

Bilaga Liite 7 - Budget 2026, utbildningssektorn_Talousarvio 2026, koulutuksen toimiala

Bilaga Liite 8 - Svenska utbildningssektionen 29.1.2026 § 5, utdrag

Bilaga Liite 9 - Omröstningsrapport - Äänestystulosraportti UTBSEKT 29.1.2026 § 5

Bilaga Liite 10 - Salpar Hem och skola - utlåtande

Bilaga Liite 11 - Protokollutlåtande Kristian Mikander (UTBSEKT 29.1.2026 § 5)

Bilaga Liite 12 - Nuorisovaltuuston lausunto Salpar skolan lakkauttamisesta_Ungdomsfullmäktiges utlåtande gällande Nedläggning av Salpar skola